

ශ්‍රී ලාංකේය ශාන්තිකර්ම රංගභූමිය හා බැඳි දේශීය වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ.

ඩබ්ලිව්. ජී. එච්. එම්. වෙද්දෙනියා¹

සංකෙෂ්පය

ශ්‍රී ලාංකේය උඩරට, පහතරට, සබරගමු යන සම්ප්‍රදායන් ත්‍රිත්වයේ අන්තර්ගත ප්‍රධාන (කොහොඹා යක් කංකාරිය, පහන් මඩුව, දෙවොල් මඩුව) ශාන්තිකර්මවල රංග භූමි සැකසීම සඳහා භාවිත දේශීය වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාවේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ. මෙහිදී දැනට ලියවී ඇති මූලාශ්‍ර සාධක, ක්‍ෂේත්‍ර ගවේෂණ, සම්මුඛ සාකච්ඡා, ප්‍රායෝගික ස්වයං අධ්‍යයන කුලීන් හා ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් පදනම් කරගෙන ලබා ගත් දත්ත ඉහත අරමුණ විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා උපයෝගී කොට ගෙන ඇත. වාස්තු විද්‍යාව යනු ඉන්ද්‍රිය සම්භවයක් සහිතව වර්ධනය වූවක් ලෙස විද්වතුන් හා පර්යේෂකයින් කරුණු පෙන්වා දී ඇත. නමුත් එම විෂය ක්‍ෂේත්‍රය ඉන්ද්‍රිය සම්භවයක් සහිත ව දේශීය වශයෙන් වර්ධනය වූවක් බවට හඳුනාගත හැකි සාධක පවතී. වාස්තු විද්‍යාව තුළ අන්තර්ගත වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ අතරින් භූමිය තෝරා ගැනීම, මානක්‍රම, පාද බෙදීම, දිශාගත කිරීම ආදී ලක්ෂණ දේශීය ශාන්තිකර්මයන් හි රංගභූමි නිර්මාණය සඳහා භාවිතා කරනු ලබයි. මෙම පර්යේෂණයෙන් ලද දත්ත හා තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීම මගින් දේශීය ශාන්තිකර්මයන් හි රංග භූමි තුළ අන්තර්ගත වාස්තු ලක්ෂණ කෙරෙහි ඉන්ද්‍රිය වාස්තු විද්‍යාත්මක මූලධර්ම බලපා ඇති බවත් එකී ලක්ෂණ රංග ශෛලිය අනුව හා පාරිසරික සාධක මත වෙනස් ව ගොඩනගා ගත් බවත් නිගමනය කළ හැකි ය.

ප්‍රමුඛපද : දේශීය ශාන්තිකර්ම, රංග භූමි, වාස්තුවිද්‍යාත්මක ලක්ෂණ

හැඳින්වීම

දේශීය ශාන්තිකර්ම සහ ප්‍රාදේශීය ව්‍යාප්තිය. උඩරට, පහතරට, සබරගමු යන සම්ප්‍රදායන් ත්‍රිත්වයේ ප්‍රධාන මඩු ශාන්තිකර්ම හෙවත් (දෙවියන් උදෙසා පවත්වන) ශාන්තිකර්ම රංග භූමි සැකසීම සඳහා මූලික වශයෙන් වාස්තු විද්‍යාත්මක සිද්ධාන්ත භාවිතයට ගැනේ. ඒ සඳහා භාරතීය වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ සෘජුවම බලපා නැත. එසේ වුවද මිනිසා විසින් භූමිය තුළ කරනු ලබන සියලු ඉදිකිරීම් සඳහා පාරිසරික සාධක වන කාළගුණික හා දේශගුණික තත්ත්වයන් බලපාන බවත් එකී තත්ත්ව ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට වෙනස් වන බවත් ඔවුහු දැන සිටියහ. මිනිසා සියලු ඉදිකිරීම් ඊට ගැලපෙන පරිදි සිදුකළහ. එම ඉදිකිරීම් ස්ථිර හා තාවකාලික ගොඩනැගිලි වශයෙන් හැඳින්විය හැකිය. ශාන්තිකර්ම රංග මඩුව තාවකාලික ගොඩනැගිල්ලක් ලෙස ඉදි වූවත් රංග භූමි බොහෝවිට ස්ථිර වශයෙන් පවතිනු ඇත. ශාන්තිකර්මකරුවා දිනය සැන්දෑ, මධ්‍යම, අළුයම වශයෙන් බෙදා ගත්තේය. ඊට උචිත වනපරිදි ක්‍රමානුකූලව නිර්මාණය වනඉදිකිරීම් හා සැරසිලි ද නිත්‍ය

¹ ලලිත කලා අධ්‍යයනාංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ගම්පහ, ශ්‍රී ලංකාව.

වාස්තු ලෙස හැඳින්විය හැකිය. මිනිසා භූමිය, ස්වභාවික පරිසරය හා අවකාශය කළමනාකරණය කරගැනීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් වාස්තු විද්‍යාව ප්‍රභවය වූවායැයි හඳුනාගත හැකිය.

මිනිසා සහ සොබාදහම යනු විශ්වයේ අපූරු නිර්මාණ ද්විත්වයකි. ඒ අපූර්වත්වය නම් මිනිසා නිසා සොබාදහම නිර්මාණය වූවාද නැතිනම් සොබාදහම නිසා මිනිසා නිර්මාණය වූවාද යන්නයි. කෙසේ වෙතත් මිනිසා සහ සොබාදහම අතර ඇත්තේ අන්‍යෝන්‍ය සබඳකමකි. සමස්ත විශ්වයේම පදනමට සහ පැවැත්මට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපාන මූලාංගයන් කිහිපයක් ඇත. එනම්,

- මධ්‍යලක්ෂය
- ගුරුත්වබලය
- සමබරතාව
- පිහිටීම (ඉරියව්)
- රිද්මය
- වලනය
- ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස
- අවකාශය
- කාලය

මිනිසා හා සොබාදහමේ පැවැත්මට ද මෙකී අංගයන් සෘජුව ම දායක වී ඇත. සොබාදහමේ සෑම නිමැවුමක් තුළම රිද්මයක් පවතී. ඒ නිසාම ස්වභාවධර්මයේ රිද්මය මිනිසාට දැනෙන්නට විය. සොබාදහම අනුකරණය කරගනිමින් නර්තනය නිර්මාණය විය. නර්තනයේ මූලික අවධිය මෙය බව පෙන්වාදිය හැකිය. මිනිසා හා සොබාදහම වර්ධනය වන්නේ පොළව හෙවත් භූමිය හා අවකාශය හෙවත් අභස යන ප්‍රපංචයන් මතය. ප්‍රාථමික නර්තනයේ මූලික හැඩගැසීම සිදු වන්නේ පොළව ස්පර්ශ කිරීම හා ඉහළට අත් එසවීමෙන් බව නර්තන පර්යේෂකයන් පෙන්වා දෙන කරුණකි.

ප්‍රාථමික මිනිසාගේ මූලික අවශ්‍යතාව වූයේ ආහාරය හෙවත් පෝෂණයයි. පසුව ආරක්‍ෂාවයි. ආහාර හා ආරක්‍ෂාව සපයා ගැනීමට යෑමේ ප්‍රතිඵලයන් ලෙස ප්‍රාථමික අභිචාර විධිත්තේ ප්‍රභවය ඇතිවිය. මානවයා පරිණාමයේ විවිධ අවධීන් පසු කරමින් ශිෂ්ටාචාර ගතවීමත් සමග මිනිස් අවශ්‍යතා ක්‍රමයෙන් වර්ධනය විය. අභිචාර විධිත්ත මූලික මිනිස් අවශ්‍යතාවක් ලෙස වර්ධනය වූ බව මානව විද්‍යාඥයින්ගේ මතයයි. “ප්‍රාථමික සංස්කෘතිය (Primitive Culture, 1871) නැමැති කෘතියෙන් ටයිලර් පෙන්වා දෙන්නේ සර්වාත්මවාදය යන සංකල්පයට අනුව විශ්වයේ සෑම දෙයකටම ආත්මයක්, ජීවයක්, ඇතැයි ප්‍රාථමික මිථ්‍යා කල්පනා කලබව ය”.¹ “අභිචාර යනු තොවිල්, යන්ත්‍ර, මන්ත්‍ර, හදිහුනියම්, අණවින, කොච්චින, බලියාග, සෙත් ශාන්ති ආදී වශයෙන් පැතිරී ඇති ගුප්ත විද්‍යා සීමාව ආවරණය කිරීමට යොදා ගන්නා වියක් පදයකි.”²

¹ දිසානායක, උබේසේකර. (2010). අභිචාර. පිටුව 13.
² දිසානායක මුදියන්සේ. (2014). නර්තන වාක් කෝෂය. පිටුව 111.

“රේමන්ඩ් ෆර්ත් (Raymond firth) නැමති මානව විද්‍යාඥයා මානව ප්‍රභේද (Human Types) නම් කෘතියේ පෙන්වා දෙන්නේ සියළු අභිචාර ප්‍රධාන වර්ග තුනක් යටතේ විග්‍රහ කළ හැකිබව ය.

1. නිෂ්පාදක අභිචාර (Productive Magic)

2. ආරක්‍ෂක අභිචාර (Protective Magic)

3. විනාශකාරී අභිචාර (Destructive Magic) වශයෙන් ය.”¹

“අභිචාර යන ව්‍යවහාරය භාවිතා කළ හැක්කේ චූල සම්ප්‍රදාය හා සබැඳි ශාන්තිකර්ම උදෙසා පමණක් බවත් එකී අභිචාර ක්‍රම දෙස අවධානය යොමු කරන සමාජ විද්‍යාඥයෝ එහි මූලික ප්‍රභේද 2 ක් හඳුන්වා දෙති.”

1. දුරාභිචාර (Black Magic)

2. ශාන්තිකර්ම (White Magic)

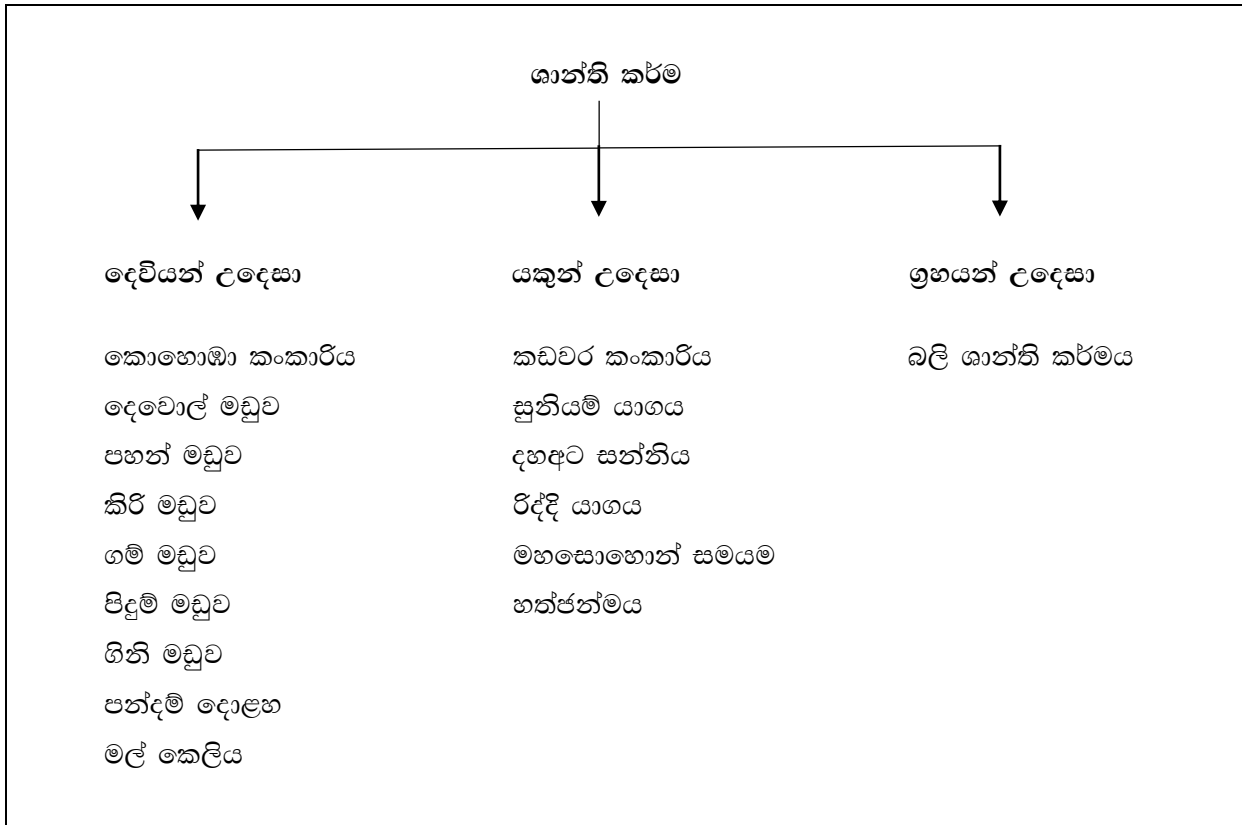
“ශාන්තිකර්ම” ශාන්තිය යනු ගතේ සිතේ සන්සුන් බවයි. කායික ව වැළඳෙන රෝගාබාධයන්ගෙන් තොරව සිටීම කායික සංසුන් බවයි. ප්‍රාර්ථනා මල්ඵල ගැනීමෙන් ඇතිවන සුවය මානසික සන්සුන් බවයි. මිනිසාට වැළඳෙන රෝග පීඩා, අමනුෂ්‍ය උපාද්‍රව, උවදුරු, ග්‍රහ අපල, හදිසුනියම්, අංගම්, පිල්ලි ආදියෙන් ඇතිවන පීඩාවන්ගෙන් මිදී සහනයක් සලසා ගැනීමේ සුභ කාර්යය ශාන්තිකර්මය ලෙස අර්ථ දැක්විය හැකිය. ශාන්තිකර්ම යන වචනාර්ථයට විවිධ අර්ථකත රාශියක් දැකගත හැකිය.

“ශාන්ති යන වචනයෙහි අර්ථය සෙන සැලසීම, දුක නැතිවීම, ඇතිවන යහපතයි. කර්ම යන වචනයෙහි අර්ථය ලෙස කාර්යය, ක්‍රියාව, කටයුත්ත, කෘත්‍ය ලෙස ගත හැකිය. ශාන්තිකර්ම යන වචනය නිර්මාණය වී ඇත්තේ ශාන්ති සහ කර්ම යන පද දෙක එකතු වීමෙන් ය.”²

“ශාන්තිකර්ම” ලෙඩ, අමනුෂ්‍ය උවදුරු, ග්‍රහ අපල, යනාදී සියළුම උපද්‍රවයන් දුරුකර ගැනීම සඳහා කරනු ලැබේ. මිනිසුන්ට ඇතිවන්නා වූ අපල උපාද්‍රව හා විවිධ දෝෂ දුරුකර ගැනීම සඳහා යකුන් දෙවියන් විෂයෙහි පවත්වනු ලබන සෙත් ශාන්තිය.”³

දේශීය ශාන්තිකර්ම ප්‍රධාන වශයෙන් නර්තන සම්ප්‍රධායන් ත්‍රිත්වය අනුව බෙදා දැක්විය හැකිය. එනම් උඩරට, පහතරට හා සබරගමු වශයෙනි. මෙම සම්ප්‍රදාය ත්‍රිත්වයටම අයත් ශාන්තිකර්ම ද ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් 03 කි.

¹ දිසානායක, උබේසේකර. (2010). අභිචාර. පිටුව 14.
² රත්නවංශාලාකාර හිමි, කන්දේගම. (2007). නැණසර ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය. පිටුව 42.
³ ලියනගේ, සීරි. (2000). නිරුක්ති සහිත සිංහල ශබ්ද කෝෂය. පිටුව 219.
⁴ දිසානායක, මුදියන්සේ. (2014). නර්තන වාක් කෝෂය. පිටුව 1207.

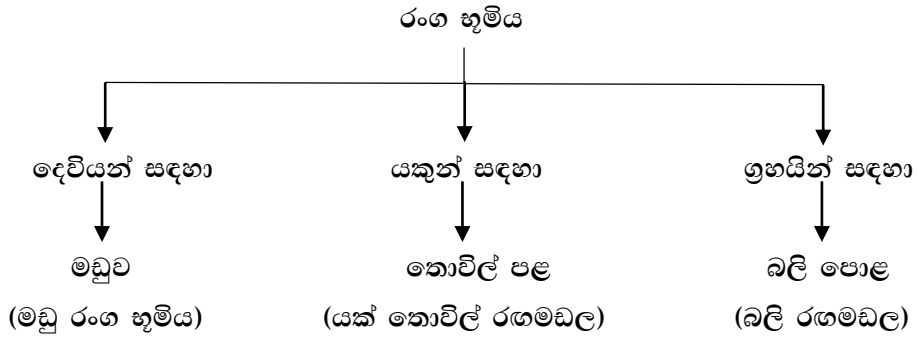
රංග භූමිය.

ශාන්තිකර්ම සඳහා භාවිතා කරන භූමිය ශාන්තිකර්ම භූමිය ලෙසත් ශාන්තිකර්ම පවත්වන ඇදුරන් රංගනයේ යෙදෙන්නේ මෙම භූමිය තුළ නිසා රංග භූමිය යන්න භාවිතයට ගැනේ. රංග භූමිය, රඟමඩල, මඩුව, මණ්ඩපය ආදී වචන ද මේ සඳහා ව්‍යවහාරය කරයි. රංග භූමිය සම්බන්ධ නිර්වචන විමසා බැලීමේදී මණ්ඩප යනු “වහලක් සහිත බිත්ති නොමැති මඩුවක්”¹ ලෙස ව්‍යවහාරයේ පවතී.

“රංග භූමිය/රංග පීඨය රංගනය ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා තෝරාගත්/ යොදාගත් විශේෂ ස්ථානය, පීඨිකාව, රංග පීඨය යනුවෙන් හැඳින්වේ. වේදිකාව, රංග මණ්ඩලය, රංග භූමිය යන නම් වලින් හැඳින්වෙන රංග පීඨය ඒ ඒ රංග සම්ප්‍රධායන් වලට ආවේණික නාම පෙරව යොදා ගැනීමෙන් විශේෂ කොට හැඳින්වෙන අතර එළිමහන් හා ගෘහාශ්‍රිත වශයෙන් දෙකොටසකට වෙන් කෙරේ.”²

රංග භූමිය ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් 03ක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

¹ මාරසිංහ, චෝල්ටර්. (2014). මැදප්‍රදේශයේ වාස්තු විද්‍යා ශාස්ත්‍ර. පිටුව 228.
² දිසානායක, මුදියන්සේ. (2018). නර්තන වාක් කෝෂය. පිටුව 1044.

අතීතයේ ශාන්තිකර්ම රංග භූමිය සඳහා භාවිතා කළ ස්ථාන ලෙස කමත, මිදුල, දේවාල භූමිය, ගමේ උස් තැනිතලා භූමිය, පන්සල් භූමිය දැක්විය හැක. මේ සඳහා පවිත්‍ර වූ ස්ථානයක් නිර්දේශව පවතී. රඟමඩල ඒ ඒ සම්ප්‍රදායන්ට (නර්තන සම්ප්‍රදායන් ක්‍රිත්වය) අනුව දිග, පළල, මඩුවේ හැඩය හා මඩුවේ සැකැස්ම ද වෙනස් වේ. යක් තොවිල් හා බලි රඟමඩල ද එසේ වෙනස් වේ. මෙහි එකිනෙකට අනන්‍ය වූ හා වෙනස් වූ වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ ගණනාවක් හඳුනාගත හැකිය. නර්තන සම්ප්‍රදාය බිහි වීමට සෘජුවම පරිසරය බලපෑවා සේම ඒ සඳහා රංග භූමිය හා සැරසිලි ආදිය ප්‍රබලව බලපා ඇත. එහි වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ ද නර්තනයට සෘජුවම දායක වී ඇති බව ද පෙන්වා දිය හැක. නර්තන ශිල්පියා රංග භූමියේත් දේශීය පරිසරයේත් රිද්මය මනාව හඳුනා ගත්හ. එහි ප්‍රතිඵලය වශයෙන් එම රිද්මය නර්තනයෙන් පිළිබිඹු කරන්නට ශාන්තිකර්ම ශිල්පියා සමත්ව ඇත. දේශීය රංග භූමිය වශයෙන් ශාන්තිකර්මකරුවා භාවිත කරන්නේ පිහිටි භූමියයි. එහි ගොම පිරිබඩගා සුදු වැලි අතුරා පවිත්‍රකර පුවක්, උණ හෝ වෙනත් ශක්තිමත් ශාකවල දැව කණු හා පටි වර්ග ආධාරයෙන් මඩුව සකස් කිරීම සිදු කරයි. වහලයට පොල් අතු හා පිදුරු භාවිතා කරනු ලබයි. කෙසෙල්, හබරල, ගොක් අතු ආදී ස්වභාවික ද්‍රව්‍යයන් පමණක් රඟමඩල අලංකාරයට භාවිත කරනු ලබයි.

කොහොඹා යක් කංකාරි රංග භූමිය (මහනුවර).

කොහොඹා යක් කංකාරියේ රංග භූමි වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ පෙන්වා දීම සඳහා මහනුවර භාරිස්පත්තුවේ බලවත්ගොඩ සිරිසෝම ගුරුතුමාගේ හා ගඩලාදෙණිය කඵලක්කුවා ගුරුතුමාගේ මුල් අත්පිටපත් 1701 - 1988 (කතුවරයාගේ පරම්පරාව) භාවිතා කර ඇත.

භූමිය තෝරා ගැනීම.

මහයාතිකාවේ :

“නිසි උතුරු දිග්භාගයේ මහාමෙව්නා උයන මැන බලා ඉඩ ඇතැයි කියා”.....¹

අයිල යැදීම (මහා යාදින්න) :

“කියා නිසි උතුරු දිග්භාගයෙහි හැට රියන් දිගපුළුල ඇති රඟමඩලක් යොදා මුළු වියන් බන්දවා පංච නාද කරමින්”.....²

¹ බලවත්ගොඩ සිරිසෝම ගුරුතුමාගේ (1888). අත්පිටපත්.
² ගඩලාදෙණිය කඵලක්කුවා ගුරුතුමාගේ (1968). අත්පිටපත්.

මඩු සැරසිල්ල :

“නරනඳු හට බිම දකුණු දිගින් හැර
 බමුණු කුලට බිම උතුරු දිගින් හැර
 වෙළඳ කුලට බිම වරුණ දිගින් හැර
 ගොයි වන්සෙට බිම පැදුම දිගින් හැර”¹

පාද බෙදීම.

කංකාරියේ පාද බෙදීම සම්බන්ධ මුල්ම සාධකය හමුවන්නේ කප් සිටුවීමේ අවස්ථාවේ දී ය. “කප” යනු සිංහල සංස්කෘතියේ සම්මත මංගල ලකුණකි. යම් සුභ යැයි සම්මත කාර්යයක් ආරම්භ කිරීම සංකේතවත් කරමින් එම භූමියේම කප සිටුවනු ලැබේ. කිරි වෘක්ෂයකින් කපා ගත් කණුවක් කප ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. කංකාරිය සඳහා කප සිටුවීම සිදුවන්නේ බුන්ම පාදය මැද බව සඳහන් වේ.

කපේ කවි :

“සුභ මොහොතින් කප හෙලමින් යට පා
 බුන්ම පාද මැද දෙවිපද මැද පා
 ගැබ කුලටා හැර දෙරියන් මෙවු පා
 බැබලෙන ලෙස රඟ මඩුවට මෙයු පා”²

මඩු සැරසිල්ල :

“බෙදා සතර පාදය එහි පළමුන්
 යොදා එ පද සැට හතරින් ඇරගත්
 සදා පොරණ ඉසිවරු කිව් ලකුණත්
 එදා ඒ රඟ මඩුවට මේ ලෙසගත්”³

දිශා නිර්ණය.

මඩු සැරසිල්ල :

නන්වා මඩුවක් උතුරු දෙසේයා
 බඳවා වියනුත් පස්වල් බැඳයා
 නවකැන් නවවලු නවඅතු බැඳයා
 වැඳපුව මලරජ හට මේ ලෙසයා

පඬුවස් කථාව :

සිරිත් පිරි අනුරාධපුරයට උතුරු දිග උපතිස්ස පුරයට
 ගොසින් සුර නර සෙනඟ සහ මල නිරිඳු මහ මෙවුනා උයන්හට
 සකින් උන් මැනි සෙනඟ රැස් කර උතුරු දිග නිසි බිමක එමට
 පසන් රඟ මඬලක් පමා නොව කරව වදහල ඒ පුර මැනිඳුට

¹ බලවත්ගොඩ සිරිසෝම ගුරුතුමාගේ (1888). අත්පිටපත්.
² බලවත්ගොඩ සිරිසෝම ගුරුතුමාගේ (1888). අත්පිටපත්.
³ බලවත්ගොඩ සිරිසෝම ගුරුතුමාගේ (1952). අත්පිටපත්.

මුව මලේ කවි :

වැදි පිරි වර වට කරට	සදෙන්නේ
සැණෙකින් මුව මල පයිඩ	කරන් නේ
ගෙනවිත් මුව මල අයිලෙ	සදන් නේ
උතුරට මුව මල ගෙන සිටු	වන් නේ

මාන ක්‍රම.

කංකාරි යාග සාහිත්‍යය තුළ කංකාරියේ භාවිතා වන මිනුම් ක්‍රම පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් ය. ඒවා සංස්කෘත වාස්තු විද්‍යා මූලධර්ම වලට වෙනස්ව ගොඩනැගී ඇත.

මඩු සැරසිල්ල :

දිගින් මඩුව සැටරියන යි
 පුළුල අසන් තිස්රියන යි
 තලව්වෙ උස පස් රියනයි .....

පඬුවස් කථාව :

සතර රියනක් අතුරු ඇර සොඳ විතර රඟ මඩලට	ඉදිරිපිට
විතර දිග වඩු තුන් රියන් දෙරියන් සමාරක් උසින්	නිදෙසට
පතර ඇර අයිල මැද රඹ තුරක් සිටුවා සරස	මින්වට
එතර රන් කලසක පුලුක් මල් පිහිටවා සරසමින්	මෙලෙසට

පස් රියන් මැන ගෙමුල මිනිස් පද
 විස්තර මුතුසේ සතහට මන නද.....

හඟල යැදීම :

උස දනක් පමණ යි - පුළුල නම් තනි රියනයි
 වටවඩු රියන් තුනගුල යි - මෙසේ විශ්කම් පුටුව සැදුවයි

අයිලෙ යැදීම : (මහා යාදින්න)

“සිව් දිගින් සිව්රියන් අතර හැර උසින් දෙරියන් පමණ අඩල සොඳ අයිලක් තනා ගජ තොරණක් ලමින්”¹ .....

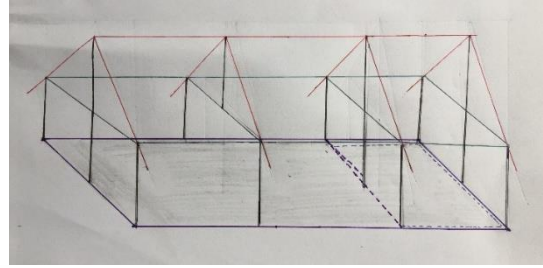
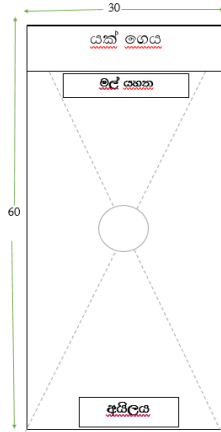
මල් යහන පිළිබඳ විස්තර :

“දිගිනුත් සත් රියනයි මැන	ගන්නේ
පුළුලින් දෙරියන් හමාර	ගන්නේ
උසිනුත් දෙරියන් හමාර	ගන්නේ
මෙලෙස දෙවිඳුට යහන	සදන්නේ” ²

¹ ගඩලාදෙණිය කළුකඳුවා ගුරුතුමාගේ (1965-11-10) මුල් අත්පිටපත් .

² බලවත්ගොඩ සිරිසෝම ගුරුතුමාගේ (1952) අත්පිටපත්.

දෙවොල් මඩු ශාන්තිකර්ම රංග භූමිය (සියනූ කෝරළය).

සියනූ කෝරළය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ වර්තමාන ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය වේ. මෙම ප්‍රදේශය තුළ විර ප්‍රසිද්ධියක් උසුලන බුන්පිටිය නර්තන පරම්පරාවේ කථිකාචාර්ය නිහාල් බටුච්චිගුරුතුමා (අට වෙනි පරපුර) සතු අත් පිටපත් ආශ්‍රයෙන් මෙම විග්‍රහයන් කර ඇත.

භූමිය තෝරා ගැනීම හා දිසා ගත කිරීම.

සේරමාන් යාදින්න :

“පළමු කෝවිල එතන - රුවන් වැලි ඉසනේ
බැලි බිම සන්තොසින - මඩුව කරවන්නට”¹

පත්තිනි යාදින්න :

“කෝවිලට පුදවමින් - රෝග සංසිඳුවමින්
උතුරු දිග බිම රැගෙන - දිගින් සැට රියනකින්
කරව් කර බිම රැගෙන - .....”²

පාද බෙදීම.

වඩු ඇදුරු ගෙන්නවා - කරන වඩුකම් නොයෙක්
විශ්වකර්ම ඇවිත් - මඩුවේ බිම බෙදාලා”

බිසෝ කපේ කවි :

“නැකැත් ඇදුරෝ ගෙන්නවා ගෙන ඉගෙන ගතීනම් සුබසදේ
දිගති සැටකින් පුලුල තිස් ගෙන තනා ජේකඩ හිමි සදේ
මනති බව දැව කප්පවා ගෙන පාද බෙදමින් හිමි සදේ
මෙලක සැප තැන බැලූ නිසි මේ තැනු හි මඩුවක් සැදේ”³

තෙල්මේ මඩු බැසීමේ කවි :

සේරමන් රජු එදා - ගෙන්නා නොයෙක් සමුදා
මඩුවට බිම බෙදා - තනා සිටුවා සුබ මොහොතටා

මහ මඩුපුරය :

ගොස කරවන බිසෝකප ද සිටුවා මෙහි බඹ පද මැද
පස් වළ මල් රැගෙන පබඹ ද සැවොල් මුවෙන් ගෙන නිවරද
ලෙස් ඇරතෝ පෙති අටකින් යුතු වූ පියුමක් එහි මැද
හිස් වූ නොව රන් කළසක් කරව්ව පුද කරවන සොද

මාන කුම (මඩුව සෑදීම හා සම්බන්ධ මිනුම්)

සේරමාන් යාදින්න :

ගෙන දැව සිටුවලා - ගෙනා යටලී දමාලා
රන් තොරණ බැඳලා - මෙසේ සැරසූ මඩුව එකලා

¹කවීකාවාචය නිහාල් බවුවට ගුරුතුමාසතු අත් පිටපත් (පිටු. 84).
²කවීකාවාචය නිහාල් බවුවට ගුරුතුමාසතු අත් පිටපත් (පිටු. 145).
³කවීකාවාචය නිහාල් බවුවට ගුරුතුමාසතු අත් පිටපත් (පිටු. 145).

දිගින් සැට රියනේ - පුලුල ද එ තිස් රියනේ
 මඩුව සරසමිනේ - තොරණ මකරිඳු එ සත් රියනේ

විශ්වකර්ම ඇවිත් - මඩුවකුත් සදන්නට
 දිගින් මඩු සැටරියන් - පුලුල වඩු තිස් රියන්
 තලවි මැන පස් රියන් - ගඩොල් සුනුලා පසන්
 සුදු වැලි ද ඉසිමින් .....

පත්තිනි යාදින්න :

දිගින් සැට රියනකින් - පුලුල තිස් රියනකින්
 සදා කප්රුක් සොදින් - .....

තොරණේ යාගය :

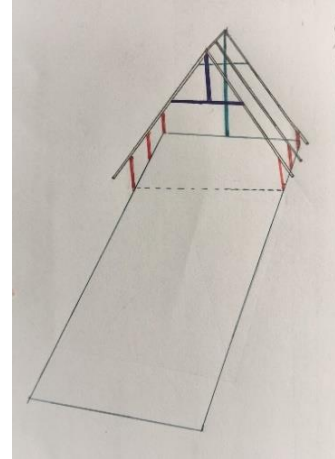
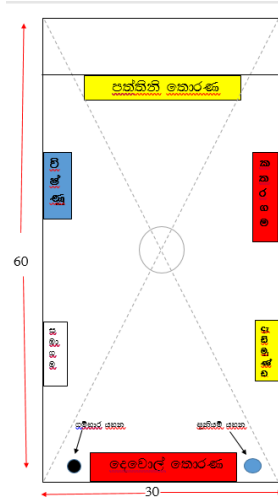
ගත් උස සත් වියන් සාගුල් සිව්	අගුලා
මෙන් වට පුලුල සත් වියන් අගුල	තුනගුලා
මෙන් දණ බදින රඹ පත තොරණ	සක්වලා
යුත් තෙද පතිනියන් හට තොරණ මුල්	කලා
සතකි වියන් සාගුල් උසකින්	ගන්නේ
තුනකි අගුල් සවියන් පුළුලින්	ගන්නේ
පසකි කලස් කොත මුදුනට	සදමින්නේ
බසකි තොරණ සිට ඇදුරෝ	සරසන්නේ

තොරණේ යාගයේ :

කී හෙයින් සත් වියන් සාගුලක් ද ..... කී හෙයින් පුළුලින් සවියන් තුන ගුලක් ද..... අඩු වැඩි නොකර පස තබා සිතුයම් කරමින් මෙහි රඹ පතුරු වෙලමින් සතර වටට නොයෙක් මල් පෙති සරසා..... කී හෙයින් මේ සුර්ය මණ්ඩලයක් මෙන් නැමැති තොරණ මාලා දක්වමින් මේ ආකුරයන්ට සුවසෙත් ශාන්තියක් කෙරෙත්වා.

පන්දම් දොළහ කවි (දෙවොල් තෝරණේ කවි) :

නව වියන් උස ගෙන - සත් පියවරක් පලලින
 නවයට බෙදා ගෙන - සදා කණු නවයකුත් වෙන වෙන
 බිම සිට සත් වියන් - දළුමුර යහන බැඳ ගත්
 ඉන් උඩට දෙවියන් - කපා රඹකල මුදුන බඳවත්

පහන් මඩු රංග භූමිය (රත්නපුර සම්ප්‍රදාය).

සබරගමු නර්තන සම්ප්‍රදායේ රත්නපුර ගළකාගම නර්තන පරපුරේ කලීකාලාර්ය යොහාන් පුංචිනිලමේ මහතා සතු අත්පිටපත් ආශ්‍රයෙන් මෙම විග්‍රහයන් කර ඇත.

භූමිය තෝරා ගැනීම.

ඉඩුපුරය :

- කී ඇදුරන් බස් උතුරු - කිලෙස යස දිග පැතිරු
- බෝ ලෙස වැව් පිරි ඉතිරු - මඩුවට බැලූ බිම උතුරු

රුවන් එදා වරුසාක් සන්දවසක් වසිමින් නේ
 රුවන් නියම කරන ලෙසින් නන්වා පුරයට වන් නේ
 රුවන් සලඹයට ගනිමින් රුවන්වැල්ල නම දුන් නේ
 රුවන්වැල්ල ඊසානෙට ගනිමින් බිම බලමින් නේ

පතුරුවාපු යස දිගබල මැතිදෝ සිට යුත්තු
 අතුරු නොදී කියමින් සිට ඇදුරෝ නොම යුත්තු
 මිතුරු ගුණෙන් සදහන් කර රුසිරෙන් අග පත්තු
 උතුරු දිගින් රගමඩුවට බිමක් බලා ගත්තු

පාද බෙදීම.

බොහෝ සුරන් වැසෙනුත් සුභ පාද මැද
 ලසෝදරව රකිනා දෙවි පාද මැද
 ලසෝ දුකට පානා දෙවිපාද මැද
 මගුල් කපද සිටුවා සුභ පාද මැද

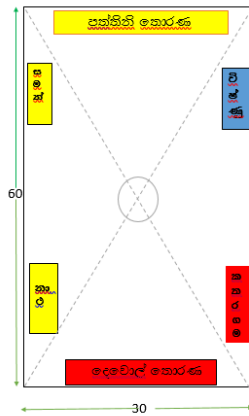
මාන ක්‍රම.

තෙල්මේ තටුවේ කියමන් :

දිගින් මඩුව සැට රිය නේ - පුළුල අසන් තිස් රියනේ
 තලව්ව උස පස් රිය නේ - කලෙ මඩුව මෙලෙසි නේ
 කන් වියන් පමණි න් - විද කුළුණයක දමම් න්
 රඹ පත්ම එළමි න් - තැඹිලි ගෙප්පන් මෙන් සරසම් න්

තොරණ යාගය :

ගත් උස සත් වියන් සාගුල් සිව් අගුලා
 මෙත් වට පුළුල සවියන් සමග තුනගුලා
 ගෙත් වට බැදි මෙ රංතොරනේ ලකුණු බලා
 යුත්තෙද පතිනියන් හට තොරණ පුල්කලා
 කාලක් රියන් හැර දෙපිටින් තොරණ වට
 කාලක් මිට්ටියන් ගෙන මැසි බැද සතුට
 යාලක් සහල් පුදනර වන්ඩ මැසිපිට
 මේ ලක්ෂණෙන් තබ පුන්කලස් ගෙනවට

භාරතීය වාස්තු විද්‍යාව.

වාස්තු විද්‍යාව යන වචනයට සිංහලයේ මෙන්ම සංස්කෘත පාලි ආදී භාෂා තුළ ද නිර්වචන ඉදිරිපත් වී ඇත. සිංහල ශබ්ද කෝෂයේ වාස්තු යනුවෙන් සඳහන් වන්නේ වාසය කරන ස්ථානය, ගෙවල්, නගර, ඉඩම, ගෙපල, වත්ත, සත්ත්වයාගේ වාසයට යෝග්‍ය ස්ථානය වාස්තු යනුවෙනි.¹

සංස්කෘත ශබ්ද කෝෂයෙහි වාස්තු යන්න අර්ථකථනය කර ඇත්තේ වාස් (නිවාසේ) ධාතුවෙන් නිපන් වාසය කිරීම යන අර්ථය දෙන පදයකි. අලභියවැන්න සංස්කෘත සිංහල ශබ්දකෝෂයෙහි වාස්තු යන පුරුෂ ලිංග හා නපුංසක ලිංග යන ලිංගද්වයෙහි ම වර නැගෙන ද්විලිංගික වචනයකි. වාස්තු යන වචනයෙන් ගෙවත්ත, ඉඩම, ගෙබිම, ගෙදර, වසන තැන අර්ථවත් වන බව සඳහන් වේ. පාලි භාෂාවේ වාස්තු විද්‍යාව හඳුන්වන්නේ වත්ථුවිජ්ජා යනුවෙන් ය. ගොඩනැගිලි සෑදීමට යෝග්‍යය තැන් දැනීමේ ශාස්ත්‍රය ඉන් අර්ථවත් වන බව පාලි සිංහල ශබ්දකෝෂයෙහි නිර්වචනය වේ. දීඝ නිකාය අට්ඨකතාවේ සඳහන් වන්නේ වත්ථුවිජ්ජා යනු ගෘහය පමණක් නොව ගෙවතු ආරාම හා ඉඩමේ ආදියෙහි ගුණ දොස් සලකන විද්‍යාව ලෙස ය.

- වත්ථු කම්මං - පොදුවේ වාස්තු විද්‍යාව
- වත්ථු පරිකම්මං - නව ගෘහයක් තැනීම
- වත්ථු පරිකිරණං - භූමිතනි පවත්නා උවදුරු දුරු කිරීමට පිළියම් යෙදීම (දීඝනිකාය බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රය)

සමරංගණ සූත්‍රධාරයෙහි

- භූරේව මුඛං වස්තු සන්‍යාන් - නත්‍ර ජානානි යානිනි*
- ප්‍රසාදාදිනි වස්තුන් - වස්තුන්වාන් වස්තු සංග්‍රයාන්*

වාස්තු යනු වසු යන පදයෙන් සෑදුණු පදයකි. වසු යන්නෙන් පොළව අර්ථවත් කෙරේ. වාස්තු යන වචනයෙන් පොළව මත තනා ඇති සියලු ම ගොඩනැගිලි හඳුන්වනු ලැබේ. සියලුම ඉදිකිරීම් සිදු කරනු ලබන්නේ භූමිය මතය. ඉදිකිරීම් වලට පමණක් නොව සමස්ත

¹ බෙන්තරගේ, ලයනල්. (2005). පහතරට ශාන්තිකර්මවල වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ. පිටුව 45.

ලෝකයටම ආධාර වී ඇත්තේ ද භූමියයි. ඒ නිසා වාස්තු අතර ප්‍රධාන වාස්තුව වන්නේ භූමියයි. Monior Williams ශබ්ද කෝෂයෙහි විවරණය කර ඇත්තේ The site of foundation of a house site, ground building or dwelling place, habitation, homestead, house යනාදි පරිදි ගෘහය, ගෘහය තනනු ලබන භූමිය, වාසස්ථානය, පදිංචිය යන අර්ථ වලිනි. වාස්තු යන්න ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ දී Architecture යන වචනයෙන් ව්‍යවහාර කෙරේ. The art and study of designing building යනුවෙන් ගෘහයන් තැනීමේ කලාව හා ඒ පිළිබඳ අධ්‍යයනය architecture යන වචනයෙන් අර්ථවත් වන බව Oxford English ශබ්දකෝෂයෙහි සඳහන් වේ.¹

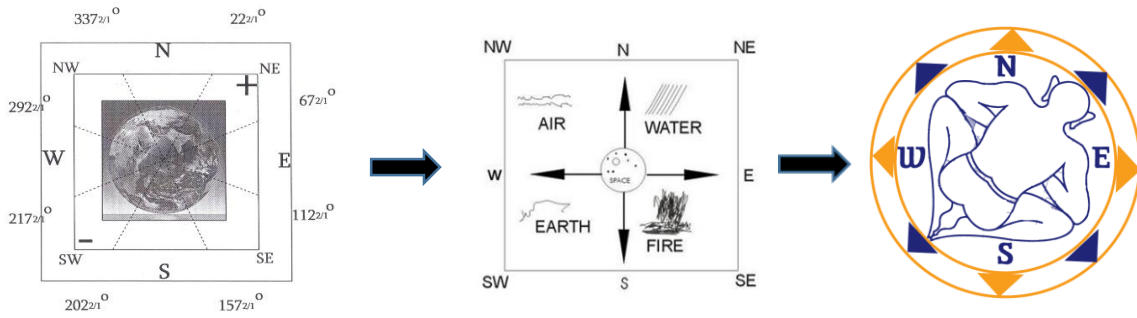
“වේද විද්‍යාවේ දී “වාස්තු” යනුවෙන් හැඳින්වේ. වාස්තු කොටස් 4 කින් සමන්විත වේ.

1. භූමි යන්නෙන් පෘථිවිය හා ඉඩම ද (මිනිසාගේ වාසයට සුදුසු)
2. ප්‍රාසාද යන්නෙන් විවිධ කර්තව්‍යයන් සඳහා වන ගොඩනැගිලි ද
3. යාන යන්නෙන් වාහන ආදී වංචල වස්තූන් ද
4. සායන යන්නෙන් ගෘහ භාණ්ඩ ආදිය ද ගැනේ”²

“වාස්තු යන වදන සංස්කෘතික නිධානයේ වාස් යන්න වාසස්ථාන ගත වීම වේ.”³ “වාස්තු යන පදය විමසා බැලීමේදී ඒ මගින් සත්ත්වයන්ගේ වාසයට යෝග්‍ය ස්ථාන යනුවෙන් එය අර්ථවත් කෙරේ. එකී ස්ථාන ගෘහ, ග්‍රාම හා නගර යනුවෙන් ප්‍රධාන කොටස් 3 කි.”⁴ එය ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය පිළිබඳව පමණක් කරුණු උගන්වන ශාස්ත්‍රයක් නොවේ. මනුෂ්‍යයාගේ අර්ථ, ධර්ම, කාම යන ත්‍රිවර්ග සම්පත් ඔහුගේ ප්‍රතිලාභයට ඉවහල් වූ දහසයක් කරුණු ඊට ඇතුළත් වේ.”⁵ වාස්තු විද්‍යාවේ සම්බන්ධ විවිධ වූ නිර්වචන රාශියක් ග්‍රන්ථානුගතව ඇත. වාස්තු විද්‍යාව ගොඩනැගෙන්නේ පෘථිවිය කේන්ද්‍ර කොටය. පොළොව මත ඉදිවන හා අලංකරණය වන සියලුම කලාවන් අතර වාස්තුව ද කලා අංගයක් බවට පෙන්වා දිය හැකිය. වාස්තු විද්‍යාවේ ප්‍රභවය ආපෝ, තේජෝ, පඨවි, වායෝ, ආකාශ යන පංච මහා භූත සංකල්පයයි. භාරතීය වාස්තු දර්ශනය සඳහා දේව විශ්වාසයන් ගැබ්ව පවතී. වාස්තුවට අධිපති දෙවියා වන්නේ “වාස්තෝශ්පති” වේ. එම නාමය ඉන්ද්‍ර දෙවියන්ට භාවිත නම්වලින් එකක් බවට ද සැලකේ.

---

¹ රේචන හිමි, උඩවෙල. (2017). වාස්තු විද්‍යා සහතික පත්‍රපාඨමාලාව. දේශන අංක 02.
² විජේදාස, පී. බී. (1998). වාස්තු විද්‍යාව හෙවත් ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය. පිටුව 15.
³ දේවනාරායන, ක්වින්ටින්. (2007). සැබෑ වාස්තු. පිටුව 09.
⁴ විජේදාස, පී. බී. (1998). වාස්තු විද්‍යාව හෙවත් ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය. පිටුව vi.
⁵ දේවනාරායන, ක්වින්ටින්. (2007). සැබෑ වාස්තු. පිටුව 09.

වාස්තුව ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් 3 කි.

- නිත්‍ය වාස්තුව - පැය 03 කට වරක්
- වර වාස්තුව - මාස අනුව
- ස්ථිර වාස්තුව - ස්ථිරව පවති

වාස්තුව විද්‍යාවේ ප්‍රධාන සිද්ධාන්ත රාශියක් පවතී. ඒ අතර භූමිය තෝරා ගැනීම (භූ පරීක්ෂණය), පාද බෙදීම, මාන ක්‍රම, දිශාගත කිරීම, ක්ෂේත්‍රඵල සාදනය, ද්වාරස්ථාපනය, මර්මස්ථාන, වහලය, භූමි සංස්කරණය, වේධ දෝෂ හා ප්‍රතිකර්ම, ආදී සරල මට්ටමේ සිට සංකීර්ණ තත්ත්වයන් දක්වා වර්ධනය වූ වාස්තුව විද්‍යා සිද්ධාන්ත සමූහයක් ඇත. භාරතීය වාස්තුව විද්‍යා ගුරුකුල දෙකකි. එනම් උත්තර හා දකුණු පරම්පරාය. දකුණු පරම්පරා ග්‍රන්ථ ද්‍රවිඩ භාෂාවෙන් ද උත්තර පරම්පරා ග්‍රන්ථ සංස්කෘත භාෂාවෙන් ද රචනා වී ඇති අතර ඒ සඳහා භාරතීය පාරිසරික සාධකයන් බෙහෙවින් බලපාන ලදී. දේශීය වශයෙන් අපේ පරිසර තත්ත්වයන්ට ගැලපෙන වාස්තුව ශාස්ත්‍රයක් ද තිබී ඇති බවට පුරා විද්‍යාඥයින් කරුණු පෙන්වා දෙයි. ප්‍රාග් ඉතිහාසයට අයත් සාධක ද අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව ආදී පැරණි ශිෂ්ටාචාර මගින් ද මෙරට දියුණු වාස්තුව විද්‍යා ශාස්ත්‍රයක් තිබූ බවට සාධක හමු වී ඇත. ඒ සඳහා භාරතීය වාස්තුව විද්‍යා ගුරුකුල දෙකේ බලපෑම ලැබී ඇති බව පෙනෙන්නට ඇත.

දේශීය නර්තන සම්ප්‍රදායේ රංග භූමියන් හි වාස්තුව විද්‍යාත්මක කරුණු විමසීම සඳහා යොදා ගන්නේ මාන ක්‍රම, දිශාගත කිරීම, පාද බෙදීම හා තාවකාලික නිවාස හෙවත් මානසා හා නන්දන වර්ගයේ ගෘහයන් ඉදිකිරීම පිළිබඳ සිද්ධාන්තයන් පමණි.

භූමිය තෝරා ගැනීම.

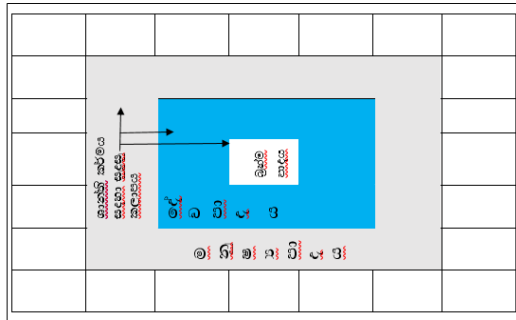
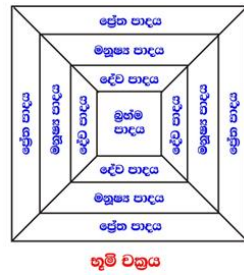
භූමිය තෝරා ගැනීමේ දී විවිධ භූමි ලක්ෂණ හා ඒවායේ ශුභ අශුභ තත්ත්වයන් පිළිබඳව සැලකිලිමත් වේ. දහසය ආකාරයක භූමි පිළිබඳව වාස්තුව විද්‍යා ග්‍රන්ථගත සාධක ඇත. “වතුරසු භූමි, ආයාන භූමි, ත්‍රිකෝණ භූමි, විෂම භූමි, වෘත්ත භූමි, වක්‍ර භූමි, දණ්ඩ භූමි,.....”¹ ශාන්තිකර්ම රංග භූමි සඳහා බොහෝ විට යොදා ගන්නා භූමි වර්ගය වන්නේ සෘජුකෝණාකාර (ආයාන භූමි), වතුරසු භූමි හා වෘත්තාකාර භූමි වේ.

¹ කෝරළගේ, දයාරත්න. (2000). විද්‍යාත්මක පදනමක් මත වාස්තුව ශිල්පය. පිටුව 10.

පාද බෙදීම.

වාස්තු විද්‍යාවේ ප්‍රධාන සිද්ධාන්තයට අනුව භූමිය ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් සතරකට බෙදා වෙන්කරනු ලබයි. ප්‍රේත, මනුෂ්‍ය, දේව, බ්‍රහ්ම යන පාද සතරයි. ඕනෑම වර්ගයේ භූමියක් බෙදා වෙන් කිරීමක් වාස්තු විද්‍යාත්මකව සිදුකරනු ලබයි. ඒ නිසා පාද බෙදීම වාස්තු විද්‍යාවේ මූලික ලක්ෂණයක් ලෙස හැඳින්වේ.

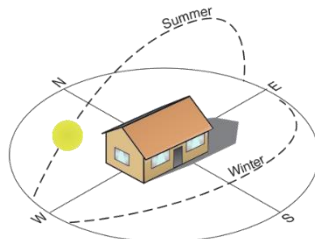
ප්‍රේත පාදය යනු ඉඩමක මායිම් ස්ථානය වේ. එය බොහෝ විට අපිරිසිදු දෑ රැස්වන ස්ථානය ලෙස යොග්‍යතා නිසා එයට ප්‍රේත පාදය යැයි කියනු ලැබේ. ඉදිකිරීම් කිසිවක් සෑදීමට මෙම පාදය යොදාගන්නේ නැත.

මනුෂ්‍ය පාදය මෙම කොටස මනුෂ්‍යන් සඳහා සුදුසු කොටස ලෙස සඳහන් වේ. සියළු ඉදිකිරීම් ආරම්භක පාදය ලෙස මෙය භාවිතා කිරීම සුදුසු බව වාස්තු විද්‍යාවේ පෙන්වා දෙයි.

දේව පාදය "මෙම කොටස තුළ නිවස ඉදිකිරීම සිදුවන්නේ රාජකීය, ප්‍රභූවරුන්ටය."¹ උත්තම වූත්, බැබලෙන වූත් කොටස වන දේව පාදය, උසස්, ආර්ථික තත්වයක් ගෙන දෙන නිවෙස් ශ්‍රියාව වඩවන පිහිටීමකි.²

බ්‍රහ්ම පාදය "ඕනෑම හැඩයකින් යුත් ඉඩමක හරි මැද බ්‍රහ්ම පාදයයි."³ මෙම කොටස ඉතා උසස් වූ ස්ථානය ලෙස සලකනු ලැබේ. ඒ නිසාම වාස්තු විද්‍යාව තුළ මෙය අධ්‍යාත්මික ස්ථාන ආගමික කටයුතු සඳහා නිර්දේශ කොට ඇතිබව පැරණි සියළු වාස්තු ග්‍රන්ථ පෙන්වා දෙයි.

දිශා නිර්ණය.

¹ විලියම්, ආර්. එච්. (2017). ජ්‍යෙෂ්ඨ හා වාස්තු විද්‍යාව. පිටුව 13.
² කෝරළගේ, දයාරත්න. (2000), විද්‍යාත්මක පදනමක් මත වාස්තු ශිල්පය. පිටුව 33.
³ විලියම්, ආර්. එච්. (2017) ජ්‍යෙෂ්ඨ හා වාස්තු විද්‍යා නිවිස අත්පොත. පිටුව 13.

වාස්තු විද්‍යාව අනුව දිශා නිර්ණය ක්‍රම කිහිපයකට දැකගත හැකිය. ඉඩම පිහිටි දිශාව, ඉඩමේ බැස්ම ඇති දිශාව, දොරවල් තබන දිශාව, නිවසේ ගෘහ අංග දිසාගත කිරීම ආදී කරුණු රාශියක් පිළිබඳ අවධානය යොමුකරනු ලබයි. මෙම පර්යේෂණයේදී ප්‍රධාන වශයෙන් අධ්‍යයනය කරන්නේ භූමියේ ඉදිකරන රංග භූමිය හා පූජාසන හෙවත් මල්යහත් තොරණේ ආදිය දිශා ගත කිරීම පිළිබඳව වේ. "හින්දු සම්ප්‍රදායට අනුව මිනිසාගේ දකුණත නැගෙනහිර පෙදෙස ලෙසත්, වමත බටහිර පෙදෙස ලෙසත් අර්ථ ගන්වා ඇත. මෙයට හේතුව වී ඇත්තේ යමකු උතුරට මුහුණලා සිටින විට, දිව්‍යමය දොරටු කලාපය විවෘත වන බවට ඔවුන් තුළ වූ විශ්වාසයයි."¹ දේශීය වශයෙන් නිර්මාණය කර ඇති පැරණි අනුරාධපුර, පොළොන්නරු ආදී යුගවල පැරණි ආගමික හා රාජ්‍ය, ප්‍රභූ ගොඩනැගිල්ල හා නගර සැලසුම් ආදිය ප්‍රධාන දිශා 4ට සමාන්තරවන ලෙස දොරටු පිහිටා නිර්මාණය කර ඇති බවට සාධක හමුවේ.

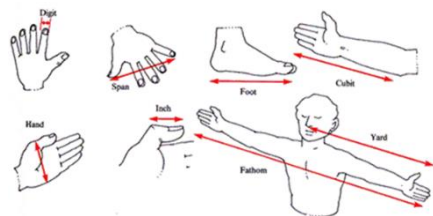
උදා : සිතුවම්පිටි බිම් සැලසුම (නැගෙනහිරට)

අනුරාධපුර නගර සැලසුම (උතුරට)

"දිසාවන් නිර්ණය කිරීමේදී භාරතීය සංස්කෘත වාස්තු ග්‍රන්ථ දක්වන්නේ බ්‍රාහ්මණ ඝෂත්‍රිය, වෛශ්‍ය, ශුද්‍ර යන වර්ණයන්ට ප්‍රදක්ෂිණා ක්‍රමයෙන් උත්තරා දී දිශාවන්ට නතු වූ බිම් ශුභවේ ඒ මෙසේය උතුරු දිගට නතුබිම බ්‍රාහ්මණයන්ට ද නැගෙනහිරට නතුබිම ඝෂත්‍රියන්ට ද දකුණට නතුබිම වෛශ්‍යයන්ට ද බටහිරට නතුබිම ශුද්‍රයන්ට ද ශුභ ස්ථාන වේ."²

මාන ක්‍රම.

වාස්තු විද්‍යාවේ මේ පිළිබඳව විවිධ අර්ථකථන හා මතවාදයන් රාශියක් පවතී. උත්තර භාරතීය පරම්පරා හා දක්ෂිණ භාරතීය පරම්පරා ගුරුකුල අතර ද මේ සම්බන්ධ පරස්පරතා රාශියක් පවතී. පැරණි මාන ක්‍රම පිළිබඳ මෙසේ සඳහන් වේ.

දුවිලි අංශු 1	පරමාණු 08
පරමාණු 8	වක් 01
වක් 8	රජස් 01
රජස් 8	රෝම කුප 01
රෝම කුප 08	ලිප්සා 01
ලිප්සා 08	යුකා 01
යුකා 08	යවආට 01
යවආට 08	අගල් 01

¹ දේවනාරාණ, කවින්ටන්. (2010). වාස්තු පරිසරය මිනිසා හා ගැටෙන විවිධ ශක්තීන්. පිටුව 33.
² සෙනවිරත්න, ඩී. ආර්. (1986). වාස්තු රත්නාවලිය. පිටුව 11.

සංස්කෘත වාස්තු විද්‍යා නිර්දේශයට අනුව විවිධ පරිමාවන් භාවිතයට ගන්නා නිශ්චිත ක්‍රමවේද පෙන්වා දී ඇත.

"නරග, ග්‍රාම, කෂත්‍ර, මාර්ග, මැනීම, සඳහා - දණ්ඩ (භස්ත 05 ක් දඬු 01)
ප්‍රාසාද, ගෘහ, සඳහා - රියන (වඩු රියන)
රථ හා කරන්ත සඳහා - වියන
ඔටුණු හා ආහරණ සඳහා - යව
රන්මසු සහ කහවනු සඳහා - යුකා" ¹

රියන සම්බන්ධ විවිධ පරිමාවන් භාවිතා කරනු ලබයි. එනම් අඟල් 18, අඟල් 24, අඟල් 31 හෝ 32 ආදී වශයෙන්ය. "ගෙහිමියාගේ මැද ඇඟිල්ලේ සිට වැලමිට දක්වා රියනක් ලෙස ගන්නා බව සඳහන් වේ. ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ද රියනේ දිග වෙනස් ව පවතී. ඒ සම්බන්ධව මනු, මය, ස්වතූ හා විශ්වකර්ම යන වාස්තු සෘෂිවරු විවිධ පරිමාවන් ගැන කථා කෙට ඇත. "විශ්වකර්මට අනුව අඟල් 24 - උත්තමයි. අඟල් 21 - මධ්‍යමයි. අඟල් 18 - සමයි යනුවෙනි."²

නිගමනය : මෙම පර්යේෂණය කාර්යය සම්පූර්ණ නිමා වී නොමැත. වර්ථමානය තුළ ශාන්තිකර්ම ශිල්පීන් විසින් මෙම වාස්තු සිද්ධාන්ත කෙරෙහි මූලික අවදානයක් යොමු නොකෙරේ. එමගින් ඇතිවිය හැකි හානි රාශියකි. ප්‍රමිති කරණය නොවූ ඉදිකිරීම් නිසා පාරසරියට හා මිනිස් ජීවිත කෙරෙහි ඇතිවිය හැකි හානි, සංස්කෘතික වශයෙන් ශාස්ත්‍රීය දැන්ම පරිහානියට යෑම, ඉන් ප්‍රධාන සාදක ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

ප්‍රථමික මූලාශ්‍ර.

1. බලවත්ගොඩ සිරිසෝම ගුරුතුමාගේ හා ගඩලාදේණිය කඵලක්කුවා ගුරුතුමාගේ මුල් අත්පිටපත් 1701 - 1988.
2. බුක්පිටිය නර්තන පරම්පරාවේ කථිකාචාර්ය නනිල් බටුවිට ගුරුතුමා (අට වෙනි පරපුර) සතු අත් පිටපත්.
3. ගළකාගම නර්තන පරපුරේ කථිකාචාර්ය යොහාන් පුංචිනිලමේ මහතා සතු අත්පිටපත්.

ද්විතීය මූලාශ්‍ර.

1. රාජපක්ෂ, ශ්‍රියාණි. 2014. සබරගමු නර්තන කලාව. එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, මරදාන.
2. දිසානායක, මුදියන්සේ. 2018. කොහොඹා යක් කංකාරි කාව්‍ය සාහසියය. එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, මරදාන.

¹ රේවත හිමි, උඩවෙල. (2017). වාස්තු විද්‍යා සහතික පත්‍රපාඨමාලාව. දේශන අංක 04.
² කෝරළගේ, දයාරත්න. (2000). විද්‍යාත්මක පදනමක් මත වාස්තු ශිල්පය. පිටුව 38.

3. දිසානායක, මුදියන්සේ. 2018. නර්තන වාක් කෝෂය. එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, මරදාන.
4. මද්දුමගේ, දීපිකා ගයාණි, 2004. සබරගමු පහන් මඩුයාගය. එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, මරදාන.
5. බෙන්තරගේ, ලයනල්. 2013. පහතරට ශාන්තිකර්මවල වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ. කතෘ ප්‍රකාශණයක්.
6. අමරසූරිය, දේශප්‍රිය. 2017. වාස්තු විද්‍යා අත් පොත. ඇම්. ඩී. ගුණසේන සමාගම, කොළඹ.
7. විලියම්, ආර්. එච්. 2017. ජ්‍යෙෂ්ඨ හා වාස්තු විද්‍යා නිවාස අත්පොත. ඇම්. ඩී. ගුණසේන සමාගම, කොළඹ.
8. කෝරළගේ, දයාරත්න. 2016. විද්‍යාත්මක පදනමක් මත වාස්තුශිල්පය. කතෘ ප්‍රකාශණයක්.
9. ගම්ලත්, දනංජය. 2016. ප්‍රාතීමෝක්ෂ සහ උපෝසථගරයේ වාස්තුවිද්‍යා ව්‍යාවච්චේදනය. සරසවි ප්‍රකාශකයෝ, නුගේගොඩ.
10. මාරසිංහ, වොල්ටර්. 2014. මංජුශ්‍රීභාෂිත වාස්තු විද්‍යා ශාස්ත්‍රය. සමයවර්ධන මුද්‍රණ ශිල්පියෝ සමාගම.
11. දේවනාරායන, ක්වීටන්. 2007. සැබෑ වාස්තු. කතෘ ප්‍රකාශණයක්.
12. සෙනෙවිරත්න, ඩී. ආර්. 2012. මොඩන් පොත් සමාගම, නුගේගොඩ.
13. දේවනාරාණ, ක්වීටන්. 2010. වාස්තු පරිසරය මිනිසා හා ගැටෙන විවිධ ශක්තීන්. කතෘ ප්‍රකාශණයක්.